ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 9.4.2019
COM(2019) 166 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

σχετικά με την εφαρμογή και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς της οδηγίας 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και με την κατάργηση της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι μπαταρίες είναι πανταχού παρούσες. Τροφοδοτούν τα αυτοκίνητά μας με ενέργεια και μας δίνουν τη δυνατότητα να συνδεόμαστε με δίκτυα επικοινωνιών μέσω των προσωπικών μας συσκευών. Αποθηκεύουν ενέργεια και εξασφαλίζουν καθαρότερες δημόσιες μεταφορές. Καθώς ο μετασχηματισμός του τρόπου με τον οποίο παράγεται και χρησιμοποιείται η ηλεκτρική ενέργεια συνεχίζεται, είναι βέβαιο ότι ο αριθμός των ηλεκτρικών στηλών στην αγορά της ΕΕ θα εξακολουθήσει να αυξάνεται και να ασκεί όλο και μεγαλύτερη πίεση στο περιβάλλον.

Η οδηγία για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές [1]είναι η μόνη νομοθετική πράξη της ΕΕ που ασχολείται αποκλειστικά με αυτές. Η παρούσα έκθεση είναι η δεύτερη[2] της Επιτροπής σχετικά με την οδηγία για τις ηλεκτρικές στήλες. Εκπονήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας, το οποίο αναθέτει στην Επιτροπή το καθήκον να καταρτίσει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας και τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον και στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Στην έκθεσή της, η Επιτροπή οφείλει να συμπεριλάβει αξιολόγηση ορισμένων ειδικών πτυχών της οδηγίας και ειδικότερα:

- τη σκοπιμότητα περαιτέρω μέτρων διαχείρισης κινδύνου για τις ηλεκτρικές στήλες που περιέχουν βαρέα μέταλλα·
- τη σκοπιμότητα των στόχων ελάχιστης συλλογής για όλα τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών·
- τη δυνατότητα εισαγωγής περαιτέρω στόχων· και
- τη σκοπιμότητα των επιπέδων αποδόσεων ανακύκλωσης που ορίζει η οδηγία.

Η αξιολόγηση εντάσσεται σε μια διαδικασία που θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναθεώρηση της οδηγίας με σκοπό να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις, όπως η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία και σε πολιτικές χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών, οι οποίες συνεπάγονται αυξημένη χρήση ηλεκτρικών στηλών για ηλεκτρική κινητικότητα και αποκεντρωμένη αποθήκευση ενέργειας. Μέρος του νέου πλαισίου πολιτικής αποτελεί και η πρωτοβουλία «Ευρωπαϊκή συμμαχία για τους συσσωρευτές» (European Battery Alliance - EBA), η οποία αποσκοπεί στη διασφάλιση μιας ολόκληρης αξιακής αλυσίδας για την κατασκευή προηγμένων στοιχείων και ηλεκτρικών στηλών στο εσωτερικό της ΕΕ. Το σχετικό στρατηγικό σχέδιο δράσης για τους συσσωρευτές[3] περιλαμβάνει τη δέσμευση για τον σχεδιασμό ενός καινοτόμου και ανθεκτικού στον χρόνο κανονισμού, βασική συνιστώσα του οποίου θα είναι η εν λόγω οδηγία.

Η οδηγία για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων των ίδιων και των αποβλήτων τους στο περιβάλλον, προκειμένου να συμβάλει στην προστασία, τη διατήρηση και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος. Σκοπός της είναι, επίσης, να διασφαλίσει την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

Η οδηγία εξετάζει τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των ηλεκτρικών στηλών που συνδέονται με τα επικίνδυνα συστατικά που περιέχουν. Εάν οι χρησιμοποιημένες ηλεκτρικές στήλες καταλήγουν σε χώρους υγειονομικής ταφής, αποτεφρώνονται ή απορρίπτονται με ακατάλληλο τρόπο στο τέλος της ζωής τους, οι ουσίες τις οποίες περιέχουν ενέχουν τον κίνδυνο να διαφύγουν στο περιβάλλον, επηρεάζοντας την ποιότητά του και επηρεάζοντας την ανθρώπινη υγεία. Για την αντιμετώπιση των

---

[1] Οδηγία 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και με την κατάργηση της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ (ΕΕ L 266 της 26.9.2006, σ. 1, όπως τροποποιήθηκε).

[2] COM/2017/088 final.

[3] COM(2018) 293 final, Παράρτημα 2.

κινδύνων αυτών, η οδηγία προβλέπει τη μείωση της παρουσίας επικίνδυνων συστατικών στις ηλεκτρικές στήλες και τη θέσπιση μέτρων για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων τους.

Η οδηγία απαιτεί από τα κράτη μέλη να αυξήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τη χωριστή συλλογή των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και θέτει στόχους για τη συλλογή των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και τις αποδόσεις ανακύκλωσης. Τα κράτη μέλη υποχρεώνονται να διασφαλίσουν ότι, έως το 2016, τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών θα συλλέγονται σε ποσοστό ίσο με το 45 % της ποσότητας που διατίθεται στην αγορά.

Όλες οι συλλεγόμενες ηλεκτρικές στήλες πρέπει να ανακυκλώνονται μέσω διαδικασιών που επιτυγχάνουν τουλάχιστον τις ελάχιστες αποδόσεις που ορίζονται στην οδηγία, προκειμένου να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο ανάκτησης υλικών. Ορίζονται στόχοι για τρεις κατηγορίες ηλεκτρικών στηλών: μολύβδου-οξέος, νικελίου-καδμίου και άλλες ηλεκτρικές στήλες («γενικά»).

Οι παραγωγοί ηλεκτρικών στηλών και προϊόντων με ενσωματωμένες ηλεκτρικές στήλες είναι υπεύθυνοι για τη διαχείριση των αποβλήτων που παράγονται από τις ηλεκτρικές στήλες τις οποίες διαθέτουν στην αγορά («διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού»).

2. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Η παρούσα έκθεση βασίζεται σε διάφορες πηγές πληροφοριών: i) στις εκθέσεις των κρατών μελών[4] που καλύπτουν την τριετία από τις 26 Σεπτεμβρίου 2012 έως τις 26 Σεπτεμβρίου 2015· ii) στα αποτελέσματα της αξιολόγησης της οδηγίας που πραγματοποίησε η Επιτροπή το 2018[5]· και iii) σε πληροφορίες σχετικά με τα ποσοστά συλλογής και τις αποδόσεις ανακύκλωσης που υποβλήθηκαν στην Επιτροπή[6].

Η τεκμηριωμένη εφαρμογή της οδηγίας μέχρι τώρα αποτελεί στοιχείο για την αξιολόγηση. Ανεξάρτητοι σύμβουλοι υποστήριξαν την αξιολόγηση των πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν από την Επιτροπή[7]. Η αξιολόγηση ακολούθησε την πολιτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας. Επιπλέον, η οδηγία αξιολογήθηκε εν μέρει το 2014 μαζί με άλλες οδηγίες για τη ροή αποβλήτων («έλεγχος καταλληλότητας»)[8]. Η τρέχουσα αξιολόγηση εξέτασε τα πέντε συνήθη κριτήρια, δηλαδή τη συνάφεια, την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα, τη συνοχή και την ενωσιακή προστιθέμενη αξία της οδηγίας, παράλληλα με τις πτυχές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 23, όπως αναφέρεται πιο πάνω. Εξετάστηκαν επίσης βασικά ζητήματα που εντοπίστηκαν στον έλεγχο καταλληλότητας.

---

4 Πριν από την τελευταία τροποποίησή της τον Ιούνιο του 2018, η οδηγία απαιτούσε από τα κράτη μέλη να υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της κάθε 3 έτη. Για τον σκοπό αυτό, καταρτίστηκε ερωτηματολόγιο με την απόφαση 2009/851/ΕΚ της Επιτροπής. Η υποχρέωση αυτή δεν υπάρχει πλέον.

5 Βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2019)1300.

6 Βλ. την ιστοσελίδα της EUROSTAT.

7 Trinomics, (2017), 'Study in support of the preparation of the implementation report on Directive 2006/66/EC on batteries and accumulators and waste batteries and accumulators' (Υποστηρικτική μελέτη για την προετοιμασία της έκθεσης εφαρμογής όσον αφορά την οδηγία 2006/66/ΕΚ σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών).

Η Stahl et al., (2018) 'Study in support of evaluation of the Directive 2006/66/EC on batteries and accumulators and waste batteries and accumulators' (Υποστηρικτική μελέτη για την προετοιμασία της έκθεσης εφαρμογής όσον αφορά την οδηγία 2006/66/ΕΚ σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών).

8 SWD/2014/0209.

3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η οδηγία συνέβαλε στη μείωση της χρήσης επικίνδυνων ουσιών στις ηλεκτρικές στήλες και στην αποτροπή της υγειονομικής ταφής ή της αποτέφρωσης των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών, αν και όχι στο προβλεπόμενο επίπεδο. Επομένως, οι κίνδυνοι για το περιβάλλον εξακολουθούν να υπάρχουν.

3.1. ΧΗΜΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Η οδηγία μείωσε την ποσότητα υδραργύρου και καδμίου στις ηλεκτρικές στήλες, αλλά δεν πέτυχε τη μείωση των άλλων επικίνδυνων ουσιών. Οι «παλαιού» τύπου ηλεκτρικές στήλες που περιέχουν υδράργυρο και κάδμιο εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται και οι «νέου» τύπου ηλεκτρικές στήλες περιέχουν επιβλαβείς ουσίες, όπως είναι το κοβάλτιο και ορισμένοι οργανικοί ηλεκτρολύτες.

Η οδηγία προτρέπει για την ανάπτυξη ηλεκτρικών στηλών με μικρότερες ποσότητες επικίνδυνων ουσιών. Ωστόσο, δεν προσδιορίζει τα κριτήρια για τον προσδιορισμό των εν λόγω ουσιών (συμπεριλαμβανομένων των βαρέων μετάλλων) ή το είδος των μέτρων διαχείρισης που θα μπορούσαν να ληφθούν. Κατά συνέπεια, από την αξιολόγηση προκύπτει ότι τα ζητήματα αυτά θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν καλύτερα με άλλα νομικά μέσα.

3.2. ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΤΗΛΩΝ

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις συλλογής και ανακύκλωσης των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών, τα κράτη μέλη ανέφεραν ότι εφαρμόζουν μέτρα συλλογής, επεξεργασίας και ανακύκλωσής τους σε εθνικό επίπεδο μετά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν επιτύχει ή έχουν υπερβεί τον στόχο του 2012 για τη **συλλογή των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών** (είχε καθοριστεί στο 25 %), αλλά μόνο 14 κράτη μέλη έχουν επιτύχει τον **στόχο του 2016** (είχε καθοριστεί στο 45 %). Στην αξιολόγηση επισημαίνεται ότι οι στόχοι αυτοί γενικά δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν υψηλά ποσοστά συλλογής για τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών. Οι διατάξεις για τη συλλογή των διαφόρων τύπων ηλεκτρικών στηλών είναι πολύ διαφορετικές: στόχος έχει καθοριστεί μόνο για τη συλλογή φορητών ηλεκτρικών στηλών και όχι για τη συλλογή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία και στα αυτοκίνητα.

Η διαχείριση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών εξακολουθεί να προκαλεί προβληματισμό στο εσωτερικό της ΕΕ. Εκτιμάται ότι ετησίως δεν συλλέγεται το 56,7 % του συνόλου των αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών, με αποτέλεσμα περίπου 35 000 τόνοι αποβλήτων φορητών ηλεκτρικών στηλών να εισέρχονται στις ροές αστικών αποβλήτων, προκαλώντας αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και απώλεια πόρων. Η ποσότητα αυτή είναι αρκετά μεγάλη ώστε να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της οδηγίας για την προστασία του περιβάλλοντος.

Όσον αφορά το **επίπεδο ανακύκλωσης**, η συντριπτική πλειονότητα των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών που συλλέγονται στην ΕΕ ανακυκλώνεται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας. Στην έλλειψη εξειδικευμένων εγκαταστάσεων ανακύκλωσης οφείλεται ενδεχομένως το γεγονός ότι σε ορισμένες περιπτώσεις δεν εξασφαλίζεται η ανακύκλωση. Επιπλέον, οι διαδικασίες ανακύκλωσης των ηλεκτρικών στηλών ικανοποιούσαν τους **στόχους απόδοσης** που ορίζει η οδηγία, ιδίως για τις ηλεκτρικές στήλες μολύβδου-οξέος και, σε μικρότερο βαθμό, για τις ηλεκτρικές στήλες νικελίου-καδμίου και τις «άλλες» ηλεκτρικές στήλες.

Ωστόσο, ο γενικός στόχος της οδηγίας για επίτευξη υψηλού επιπέδου ανάκτησης υλικών δεν επιτυγχάνεται. Η οδηγία επικεντρώνεται σε δύο μόνο ουσίες — τον μόλυβδο και το κάδμιο — και δεν

εξετάζει άλλα πολύτιμα συστατικά, όπως το κοβάλτιο ή το λίθιο. Επιπλέον, οι ορισμοί των αποδόσεων ανακύκλωσης δεν αποσκοπούν στην αύξηση της ανάκτησης υλικών.

Με βάση την τεχνική πρόοδο και την πρακτική εμπειρία, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι ισχύοντες ελάχιστοι στόχοι συλλογής για τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών και τις ελάχιστες απαιτήσεις ανακύκλωσης δεν είναι οι ενδεδειγμένοι. Επομένως, θα πρέπει να εξεταστούν περαιτέρω στόχοι για τη συλλογή και την ανακύκλωση.

4. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η οδηγία έχει συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην ομαλή λειτουργία της ενιαίας αγοράς ηλεκτρικών στηλών, συγκριτικά με την προηγούμενη κατάσταση των μεμονωμένων απαιτήσεων σε εθνικό επίπεδο.

Συνολικά, η οδηγία είχε θετικό οικονομικό αντίκτυπο στους τομείς που συνδέονται με την κατασκευή και την ανακύκλωση των ηλεκτρικών στηλών. Παρά το γεγονός ότι έχει επιφέρει σημαντικό κόστος για τις βιομηχανικές επιχειρήσεις, τα ενδιαφερόμενα μέρη γενικά συμφωνούν ότι το κόστος αυτό αντισταθμίζεται από τα σημερινά και τα μελλοντικά οφέλη.

Ενώ η συμμόρφωση με την οδηγία απαιτεί πολύπλοκες διαδικασίες, ορισμένες από τις οποίες μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα σημαντικό κόστος για τις τοπικές αρχές, οι εθνικές διοικήσεις δεν θεωρούν ότι η εφαρμογή της οδηγίας συνεπάγεται περιττό κανονιστικό φόρτο.

Στην αξιολόγηση υπογραμμίζεται ότι η απαίτηση της οδηγίας σύμφωνα με την οποία όλες οι συλλεγόμενες ηλεκτρικές στήλες πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία και ανακύκλωση αποτελεί βασικό στοιχείο για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας των δραστηριοτήτων ανακύκλωσης. Η εν λόγω υποχρέωση, η οποία συνδέεται με την αποδοτική και επαρκή συλλογή, συμβάλλει στην εξασφάλιση του εφοδιασμού των φορέων ανακύκλωσης με πρώτες ύλες, αποφέροντας καλύτερα οικονομικά αποτελέσματα για τις δραστηριότητες ανακύκλωσης.

Εκτός από τη μείωση της εξάρτησης της ΕΕ από τις εισαγωγές ιδιαίτερα σημαντικών πρώτων υλών — στις οποίες περιλαμβάνονται και οι κρίσιμες πρώτες ύλες — η ανακύκλωση μπορεί να έχει και οικονομικά οφέλη. Ωστόσο, η οδηγία περιορίζει τα θετικά αυτά αποτελέσματα, δεδομένου ότι θέτει στόχους απόδοσης μόνο για τον μόλυβδο και το κάδμιο.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υποχρεώσεις και οι ορισμοί της οδηγίας δεν είναι αρκετά αναλυτικοί, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στο επίπεδο της εναρμόνισης που επιτυγχάνεται. Στις πτυχές που χρειάζονται περαιτέρω διευκρίνιση περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, οι διαφορές στην ταξινόμηση των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών σύμφωνα με τον κατάλογο αποβλήτων, τα κριτήρια για τη χορήγηση εξαιρέσεων από τις υποχρεώσεις που αφορούν τη δυνατότητα αφαίρεσης ή την επισήμανση, οι υποχρεώσεις για τη συλλογή των βιομηχανικών ηλεκτρικών στηλών ή η εξέταση της σκωρίας ως τελικού ανακυκλωμένου προϊόντος.

5. ΑΛΛΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

5.1 Συναφεια

Ενώ οι ισχύουσες διατάξεις της οδηγίας εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από συνάφεια, η αξιολόγηση υπογράμμισε ορισμένες πτυχές τις οποίες η οδηγία θα πρέπει να εξετάσει πληρέστερα βάσει των εξελίξεων, όπως είναι η μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, οι στόχοι της πολιτικής για το κλίμα ή οι τεχνολογικές εξελίξεις.

Παρά το γεγονός ότι στην οδηγία αντικατοπτρίζονται οι βασικοί στόχοι της κυκλικής οικονομίας, όπως η προμήθεια υλών και η ανακύκλωση, εξακολουθεί να υπάρχει σημαντικό

δυναμικό το οποίο παραμένει ανεκμετάλλευτο. Επίσης, η οδηγία δεν διαθέτει τις κατάλληλες προϋποθέσεις για να ενσωματώνει εύκολα τις τεχνικές καινοτομίες. Για παράδειγμα, οι ηλεκτρικές στήλες με βάση το λίθιο, ενώ περιλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, δεν εξετάζονται ως ειδική κατηγορία και δεν υπάρχει μηχανισμός για την ενσωμάτωση νέων χημικών τύπων στηλών στην οδηγία. Ομοίως, η οδηγία δεν εξετάζει ειδικά τη δυνατότητα «δεύτερης ζωής» για τις προηγμένες ηλεκτρικές στήλες[9].

Το ισχύον σύστημα που καθιερώνεται με την οδηγία δεν φαίνεται να είναι κατάλληλο ούτε για τη διαχείριση των βιομηχανικών ηλεκτρικών στηλών. Δεν υπάρχουν λεπτομερείς διατάξεις για τη συλλογή ηλεκτρικών στηλών, για τη δημιουργία εθνικών συστημάτων ή για τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού γι' αυτήν την κατηγορία ηλεκτρικών στηλών, ο αριθμός των οποίων πρόκειται να αυξηθεί ταχύτατα στο μέλλον και οι οποίες θα είναι απολύτως αναγκαίες για την εφαρμογή των πολιτικών χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών στην ΕΕ.

5.2 Συνοχη και εσωτερικη συνεπεια

Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι οι διατάξεις που αφορούν τις ηλεκτρικές στήλες πρέπει να συγκεντρώνονται σε μια περιορισμένη σειρά νομοθετικών πράξεων, ιδίως όσον αφορά τα θέματα των χημικών ουσιών και του τέλους του κύκλου ζωής τους, με σαφή σχέση μεταξύ των εν λόγω πράξεων. Θεωρούν επίσης ότι θα πρέπει να υπάρξει προβληματισμός σχετικά με το κατά πόσον η νομοθεσία της ΕΕ για τα χημικά προϊόντα (REACH) θα μπορούσε να αποτελέσει καταλληλότερο μέσο για τη διαχείριση των χημικών ουσιών στις ηλεκτρικές στήλες.

Τα ειδικά ζητήματα που εντοπίζονται σχετικά με τη συνοχή με άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ αφορούν επίσης την οριοθέτηση της νομοθεσίας, η οποία καλύπτει προϊόντα που ενσωματώνουν ηλεκτρικές στήλες και την εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Οι ελάχιστες απαιτήσεις που εγκρίθηκαν πρόσφατα για τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού βάσει της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα[10] θα συμβάλουν στην αντιμετώπιση των κινδύνων ασυνέπειας.

Ορισμένες βασικές έννοιες της οδηγίας δεν είναι σαφώς καθορισμένες και ορισμένοι στόχοι παραμένουν ασαφείς, ιδίως εκείνοι που δεν σχετίζονται με συγκεκριμένα μέτρα ή στόχους. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τη μείωση της διάθεσης των ηλεκτρικών στηλών ως αστικών αποβλήτων, τη χωριστή συλλογή των συσσωρευτών που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία και στα αυτοκίνητα ή την υποχρέωση να εξασφαλίζεται ότι οι συσσωρευτές δεν περιλαμβάνονται στα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού.

Οι ελλείψεις όσον αφορά την εσωτερική συνέπεια και τη συνοχή της οδηγίας θα πρέπει να αντιμετωπιστούν περαιτέρω, ώστε να αποφευχθούν οι επικαλύψεις, να εξασφαλιστεί η σαφήνεια για τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις αρχές των κρατών μελών και να μεγιστοποιηθεί η λειτουργία της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

5.3 Προστιθεμενη αξια για την ΕΕ

Η αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι σκόπιμο να συνεχιστεί ο καθορισμός των προϋποθέσεων για την πώληση, τη συλλογή και την ανακύκλωση των ηλεκτρικών στηλών σε επίπεδο ΕΕ. Η εφαρμογή της οδηγίας εκλαμβάνεται ως σημαντική συμβολή στην εύρυθμη λειτουργία της ενιαίας αγοράς στον τομέα των ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν ότι οι εμπορικοί φραγμοί, εάν υπάρχουν, είναι ήσσονος σημασίας

---

[9] Θα πρέπει να σημειωθεί η συμφωνία καινοτομίας για τις ηλεκτρικές στήλες, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη και σκοπό έχει να καλύψει ειδικά το ζήτημα αυτό.

[10] Οδηγία 2008/98/ΕΚ, ΕΕ L 312 της 22.11.2008.

σε σύγκριση με ό,τι θα μπορούσαν να συνεπάγονται οι εθνικές κανονιστικές διατάξεις. Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι φορείς επισήμαναν περιπτώσεις στις οποίες η έλλειψη λεπτομερειών στην οδηγία θα μπορούσε να παρεμποδίσει την ανάπτυξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους φορείς ανακύκλωσης, δημιουργώντας εκ των πραγμάτων φραγμούς (βλ. σημείο 3.2 ανωτέρω) και προτείνουν την αντιμετώπισή τους σε επίπεδο ΕΕ. Τα κενά στην επιβολή της οδηγίας θα μπορούσαν επίσης να προκαλέσουν στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά, λόγω του ότι οι παραγωγοί που τηρούν αυστηρά τις διατάξεις της οδηγίας (όπως π.χ. τα επίπεδα των βαρέων μετάλλων ή η διασφάλιση της κατάλληλης επισήμανσης) θα βρίσκονταν σε μειονεκτική θέση συγκριτικά με τους παραγωγούς που δεν καταβάλλουν τις ίδιες προσπάθειες.

5.4 Υποβολη εκθεσεων, επισημανση και ενημερωση του κοινου

Η οδηγία είναι αποτελεσματική όσον αφορά τη διασφάλιση της επισήμανσης των φορητών ηλεκτρικών στηλών και των συσσωρευτών αυτοκινήτων. Ωστόσο, απαιτούνται βελτιώσεις για να εξασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες φθάνουν στους τελικούς χρήστες.

Οι δυσκολίες όσον αφορά την επίτευξη των στόχων συλλογής για τα απόβλητα φορητών ηλεκτρικών στηλών καταδεικνύουν την ανάγκη ενίσχυσης των διατάξεων που σκοπό έχουν να εξασφαλίσουν τη σωστή ενημέρωση των τελικών χρηστών.

Δεν αρκεί μόνο η επισήμανση. Συμπληρωματικές δραστηριότητες, όπως οι εκστρατείες ενημέρωσης του κοινού, μπορούν επίσης να είναι αποτελεσματικές. Η ακριβέστερη διατύπωση του ορισμού των υποχρεώσεων των παραγωγών για τη χρηματοδότηση τέτοιου είδους δραστηριοτήτων θα είχε βοηθήσει τους τελικούς χρήστες να έχουν μεγαλύτερη επίγνωση του ρόλου που αναμενόταν να διαδραματίσουν στην εξασφάλιση της συλλογής των χρησιμοποιημένων ηλεκτρικών στηλών, για παράδειγμα.

Οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων είναι δυνατόν να προσδιοριστούν μόνο εφόσον καθοριστούν στόχοι. Συνεπώς, η απουσία ποσοτικοποιημένων στόχων καθιστά πολύ δύσκολη την αξιολόγηση των επιδόσεων των κρατών μελών όσον αφορά τις ιδιαίτερες αυτές πτυχές.

6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας για τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές, η Επιτροπή αξιολόγησε την οδηγία και την εφαρμογή της, καθώς και τις επιπτώσεις της στο περιβάλλον και στην εσωτερική αγορά.

Με βάση την αξιολόγηση των εθνικών εκθέσεων, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι τα κράτη μέλη έχουν εγκρίνει τα αναγκαία μέτρα για την εφαρμογή των διατάξεων της οδηγίας.

Από την αξιολόγηση προκύπτει ότι η οδηγία έχει αποφέρει θετικά αποτελέσματα όσον αφορά τη βελτίωση του περιβάλλοντος, την προώθηση της ανακύκλωσης και την καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς για τις ηλεκτρικές στήλες και τα ανακυκλωμένα υλικά.

Ωστόσο, οι περιορισμοί που παρατηρούνται σε ορισμένες νομικές διατάξεις ή στην εφαρμογή τους δεν επιτρέπουν την πλήρη υλοποίηση των στόχων της οδηγίας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όσον αφορά τη συλλογή των αποβλήτων ηλεκτρικών στηλών ή την αποτελεσματική ανάκτηση των υλικών.

Επιπλέον, η απουσία αποτελεσματικού μηχανισμού για την ενσωμάτωση των τεχνολογικών καινοτομιών και των νέων χρήσεων των ηλεκτρικών στηλών στην οδηγία δημιουργεί αμφιβολίες ως προς την ικανότητά της να παρακολουθεί τις ταχείες τεχνολογικές εξελίξεις σε αυτόν τον τομέα.

Οι περαιτέρω εργασίες θα πρέπει να αποσκοπούν κυρίως στον εντοπισμό και στην αξιολόγηση της σκοπιμότητας μέτρων για τη βελτίωση των επιπτώσεων της οδηγίας στην προστασία του περιβάλλοντος, στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, στην προώθηση της κυκλικής

οικονομίας και των πολιτικών για τις χαμηλές ανθρακούχες εκπομπές, καθώς και στην ικανότητα προσαρμογής στις τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις.